

Scéim 7 Ćeirτιúćán
le h-ΔξΔιϑ
ΣΤΔΙΡ ΡΔΡΔΙΡΤΕ.

1/- Δ ΤΔΔĆ

CoιΔιρτε Σεόραιμ Ναοιτα
ΡΔιρτε Σεαρρβαιτε
Deal Δτα na Siuas
το Ćuir ΔμαĆ
1929

~~891~~
498

Scéim 7 Ceirtiúcán
le h-Δξαιῶ
Σταίη Παράιρτε.

Coláirte Séoraim Naomta
Páire Seairbaile
Véal Áta na Siuas
ro cuir amac
1929

Prear Óin Dealgan do éirí i gcloó
Spáirí Baile Óin Dealgan.

REAMHÁD.

Le molað ón Earbos, táðar annreo aS iarraið eolar do bailiú faoi rtair 7 faoi béal-oidear na bparáirte 1 bparíce Cluana fearca. Béal-oidear nó uSðaríár béil ir mó a bfuil muid aS rúil leir. Da ceart an t-uSðaríár béil rin (aoir 7 ionaò com-nuidte fir innerte an rSéil 7 an áit a bfuair pé a cúro eolair) do cúr ríor óó cruinn 7 ir féitir.

Támuio faoi éomaoim móir aS na daoimib do éonnaic an liorta ceirt reo 7 é dá déanaim 7 do éabruig linn le fearbar do cúr air, so h-áiríte leir an Earbos, le uaétarán Coláirte na nSaeðeal 'ra Róim, leir an Dr. TaðS ó Corcoráin C.1. 7 le Míceál ó Conaill O.S.

NA RANSHANNA STAIRE,
Coláirte Séórait Naomta.

Lá féite Labráir, 1929.

III. Δέαρ.

(1 η-αεραιθ.)

Λίον να πύδοινη.

IV. Τεόρμνν

αν βραρίρτε.

1. Σλιαθ ?

2. Σριυτάη ?

3. Λοε ?

(θα έαρτ αν τεόρμνν ατά λειρ αν βραρίρτε φαοι
λάταιρ νο μιανύ αρ λέαρρζάιλ άιτιύιλ θ όριαε.)

4. Αν τεόρμνν α βί λειρ αν βραρίρτε ι οτοραε.

υζοαράρ : Σριύεανν ?
βέαι-οιθεαρ ?

5. Δερίύ 'ρα οτεόρμνν ? Cé αν τ-αν ?

υζοαράρ : Σριύεανν ?
βέαι-οιθεαρ ?

V. βό-βραρίρτί.

1. 1 ζεύρραιθ τοζα.

2. 1 ζεύρραιθ ρειριύη.

3. 1 ζεύρραιθ ειτε.

VI. Συιόεαήη να οτεαμπαιι.

1. Cé αν άιτ α βρπιι αν τεαμπαιι βριηριοπάιτα
ρυιότε φαοι λάταιρ ?2. Cé αν άιτ α ραιθ αν τεαμπαιι βριηριοπάιτα ρυιότε
ι οτοραε ?

3. Μά βί άεβριυζτε ανη, cé αν ράε α βί λειρ νό λεό ?

4. Λιορτα να οτεαμπαιι ειτε ατά ανη φαοι λάταιρ.
Φαοι ζαε τεαμπαιι, βριηριοπάιτα 7 ειτε :—
Στίλ φοιρζιητε ; τομάιρ ; σεανν-τρεό.5. Λέιζεαήη αν άιρμνν ι οτιζέιθ βριιομάιθεαεα ;
ρτάιριύηη.

VII. ΠΑΟΜ-ΡΑΤΡΥΝ ΝΟ ΠΑΟΜ-ΡΑΤΡΥΝ.

Αν παράιρτε 1 ζσοιτέιη. Αν θρπιτ τεαμπαι τιού-
λαιτε υόιβ ?

ΠΑΟΜ Δ ΘΡΠΙΤ ΡΟ-ΣΕΙΡΕΙΤ

τιούλαιτε υόιβ.

1. Cé αν υαιρ Δ τούγεαδ να ρό-ρέιρείτ ριν ?
2. Cé αν υαιρ Δ τιούλααδ ιαδ ?
3. Παοιμ Δ ραιβ αση θαιητ αα λειρ αν θραράιρτε.
4. Λαεεαηητα ρατρυμ, γ ράιριυμ νό ζηάρα ειτε
Δ θαιηαρ λεό.
5. Ραοι να παομαιβ ριν ζο λειρ :—
  - (α). Δ ηβεαα γ αν θαιητ Δ θι ααα λειρ αν θραράιρτε
γ λειρ αν υούιτεε.
  - (β). Αν έραιβτεαατ υόιβ 1 ηααρζ να ηαοοιη.
  - (γ). Αν υόόιζτεαρ Δ η-αιηηεαα αζ αν ηβαίρθε ?
αζ'υτ ραοι λάη ηαρβυιζ ? (Ριαθηυιρε όη
λεαθα ριάρυιζτε).
  - (δ). Ρυηηηεαα να η-αιηη.

VIII. Θυηύ αν παράιρτε.

1. Θρπιτ κύηηηαρ ρερίοθα ραοι ?
2. Céαρθ αν βέαλ-οιθεαρ ραοι ?

IX. Σταιρ ζειηεαράιτα αν παράιρτε.

1. Δοητύ τε παράιρτιβ ειτε ηο υειζιτ υαα.
2. Στιύρú αν παράιρτε, ζο η-άηιτε τε ληη να θρείη
υιζτε.

X. ΛΙΟΡΤΑ ΝΑ ΡΑΖΑΡΤ ΡΑΡΪΑΡΤΕ ΝΌ ΝΑ ΡΤΙΪΡΪΌΔΙΗ.

ΥΪΪΟΔΑΡΪΑΡ : Scribinní.
Déal-oithear.

1. ΡΑΟΙ ΪΑΌ ΡΑΖΑΡΤ ΔΑΔ, ΪΟ Η-ΔΙΜΙΤΕ ΤΕ ΛΙΝΝ ΝΑ ΒΡΕΙΜ-ΟΛΙΪΪΤΕ, ΔΒΑΙΗ, ΜΆ'Ρ ΡΕΙΘΙΗ, CÉ ΑΝ ΔΙΤ Δ ΜΒΙΟΪ ΡΕ Ι Ν-Α CΟΜΝΗΙΔΕ.
2. ΕΑΔΑΌ ΝΑ ΡΑΖΑΡΤ ΤΕ ΛΙΝΝ ΝΑ ΒΡΕΙΜ-ΟΛΙΪΪΤΕ.
3. CULAIΪ ΔΙΡΡΙΝΝ, ΡΤΌΙ 7 ΡΥΡΡΛΙΗ?
4. CÉ ΑΝ ΥΑΙΗ Δ ΤΟΡΜΙΪ ΡΙΑΪ ΑΡ ΑΝ ΜΒΌΝΑ ΡΟΜΆΝΑΌ Δ ΕΑΙΤΕΑΜ?
5. CÉ ΑΝ ΥΑΙΗ Δ ΤΟΡΜΙΪ ΡΙΑΪ ΑΡ ΑΝ ΡΪΤΕΑΝ ΝΌ ΑΝ ΕΑΡΌΪ 7 ΑΝ ΒΑΡΜΕΑΪ ΝΌ CΑΙΡΙΗ ΡΑΖΑΙΡΤ ΪΟ ΕΑΙΤΕΑΜ 'ΡΑ ΪΤΕΑΡΑΙ?

XI. ΛΙΟΡΤΑ ΝΑ ΡΕΙΡΛΙΝΕΑΌ.

CÉ ΑΝ ΥΑΙΗ ΑΡ CΥΗΕΑΪ ΡΕΙΡΛΙΜΙΪ ΑΝΝ Ι ΪΤΟΡΑΌ?

XII. CΟΗ ΑΝ ΡΑΡΪΑΡΤΕ ΡΑΟΙ ΙΆΤΑΙΗ.

I. Ι ΪCΪΡΪΑΙΪ CΡΕΙΘΙΜ.

ΛΙΟΝ ΝΑ ΪCΑΤΟΙΛΙCΕΑΌ.

ΛΙΟΝ ΝΑ ΒΡΗΟΤΕΡΤΪΝΑΌ.

ΛΙΟΝ ΝΑ ΒΡΗΕΡΒΙΟΤΑΙΗ.

ΑΝ ΒΡΗΙΤ ΝΕΑΜ-ΕΑΤΟΙΛΙCΙΪ ΕΙΤΕ ΑΝΝ?

ΥΗΡΪ ΡΙΑΤΑ [ΡΕΙC ΤΙΟΡ].

CΥΑΙΛΑΕΤΑΙ.

I. Δ. ΥΗΡΪ ΡΙΑΤΑ

(ΡΕΑΡ) 'ΡΑ ΒΡΑΡΪΑΡΤΕ ΡΑΟΙ ΙΆΤΑΙΗ.

CÉ ΑΝ ΥΑΙΗ Δ ΒΥΝΗΪΓΕΑΪ ΑΝ ΤΕΑΌ?

ΑΝ ΡΑΙΒ ΑΝ Τ-ΟΡΪ ΡΕΟ ΑΝΝ Ο ΤΟΡΑΌ? ΜΥΝΑ ΡΑΙΒ, CÉ ΑΝ Τ-ΟΡΪ (ΝΌ ΝΑ Η-ΥΗΡΪ) Δ ΒΙ ΑΝΝ ΡΌΜΡΑ, 7 CÉ ΑΝ ΥΑΙΗ ΤΑΙΜΙΪ ΑΝ Τ-ΑΪΡΪ ΝΌ ΝΑ Η-ΑΪΡΜΙΪΪΤΕ?

Liorta na n-Uachtarán.

An bhfuil, nó an rian, cuallaí, faoi chúram an uirio?

Cé an ríocht tige atá ann (nó bíreacht 7rl.)?

I. b. CLOCHAIR

'ra bparáirte faoi láthair.

Cé an uair a bhunúiseadh an teac?

Stair (cf. I. a. tuar).

Obar a déantar anois.

Obar a déantar i n-ádh n-ádh na déantar anois
(m.í. reolta. Cé an uair bí rian ar riubal?
Cé an uair a táinig deire leó? Cé an fáil?)

2. 1 SCÉIRSAÍO OIDEACSAIS.

(a). Bun-reolta.

(b). Oideacsaí tar éir na mbun-reolta:—

Céir-reolta. Sgolta oide.

Connrad na Saeóilge.

Cumaim eile a baineas le oideacsaí.

Meán-reolta.

Múineadh Teagairis Óríoróide (a), 7 (b).

STAIR AN OIDEACSAIS 'SA bPARÁISTE.

A. Roinn bliain a 800. Sean-reolta (reolta mairtíreac nó reolta fáil).

B. Scolta tar éir sabáiltuir na Uolannac (800).

C. Scolta tar éir sabáiltuir na Noimhánac (1170).

D. Scolta le linn na h-aitheodána léiginn.

e. Scotlaca le linn na bpeinidige.

(a). Scoláirí bocta.

Scotaca coir claidhe.

Ceirteidighí; mar rompla, cérbh iad na "blind catechists" i mBairé Loch Ríac a mbliain a 1761?

(b). Filioct Saedilge 7 beal-oidear.

An bhfuil láimhscríbhinní Saedilge 'ra bparáirte faoi láthair?

An raib láimhscríbhinní ann nac bhfuil ann anoir?
Má bí, céarfo a tairla dóib?

(c). Charter Schools 7 scoilaca plannóala nac iad. Scotaca "anairte."

CAITHEAM AIMSIRE.

(a). Faoi láthair.

(b). I scuimne na nDaoine.

Rinne.

Ceól.

Camánurdaect.

Peil.

Dual-a'-cut 7 cluicí eile páirte; mainn nó foela a mbaintear úráio arta.

Ionparcáil 7 Carraidaect, Smáihnéalaect. Cleara Lúit.

Cúrráil. Áiteaca i n-a mbíonn na cruinnige.

Fiaðac coinín 7rl.

Sabáil éan "maíoe bpaðac" 7rl.

Cártaí. Snára, pírreósa, 7rl.

3. FIGIÚIRÍ

a baineat le líon na nDaoine.

FIGIÚIRÍ imirce.

Ráca na mbreic roim 1847, 7 i n-a diaid rin.

4. ΤΕΛΗΞΑ ΑΝ ΠΑΡΑΪΣΤΕ.

A. Υμέαρ να νῶοιμε α λαβρῆνῃρ ἀν Ἰαεῶιτξε
μαρ Ἰνάτ-τέανζα.

(a). Ἰαεῶιτξεοῖρῖ ὄν Ἰελιὰβάν.

(b). Ἰαεῶιτξεοῖρῖ εἰτε.

B. Υμέαρ να νῶοιμε α ἕφῃιτ Ἰαεῶιτξε ἀαβ.

(a). Ὄν Ἰελιὰβάν.

(b). Ἰαεῶιτξε μῆιτ ἀαβ, ἀέ Ἰαν ἰ ἀαβ ὄν Ἰελιὰβάν.

(c). Λυέτ φοἸλυμτα.

C. Σομπλαῖ ἔεν Ἰαεῶιτξε ἀτά ἀἸ να Ἰαεῶιτξεοῖρῖ
ὄν Ἰελιὰβάν—κανύνααβ—βλαρ—Ἰραιμέαρ—
φοεῶιρ.

D. Ἀν κανύνααβ ἕαριτα α λαβαρταρ 'ρα ἕραμῆριτε
φοεῶιρ:—(a). φοεῶιτα Ἰαεῶιτξε 'ρα μἕαριτα.

(b). φοεῶιτα ἕαριτα εἰτε ναέ ἕφῃιτ τε
φῆιτ ἰ ἕφοεῶιρ.

βλαρ.

Ἰραιμέαρ. (Μαρ ῖομπλα—"bees" νό "does be"?
"you" νό "ye"?)

E. Ἀν τ-αμ ἰ η-αρ ἀῖρῃιἸ τεανζα ἀν παρῆριτε.

ἕἸοαρῆρ: (a). Σεῖβῃνῃ.

(b). ἕεατ-οῖρεαρ.

ΣΕΑΝ-ΦΟΕΛΑ.

φαοῖ μῃνάιβ, εἰεαῖνναρ, πόραῶ.

Clann—παῖρτι—βυαέαιλλι—καἰλῖνῖ.

Ἀν αἰμρεαρ—να ρεαρῆρ.

Ἀν ταλαῖμ—οβαρῃ—λεῖρσε ἡρ.

Ἀν εαἸλαρ—Ἰια ἡ να ναοῖμ.

Ἰιαβαἰ—ῖρῶεῶζα. Ἀν ῖῖαν.

Stoinnte ἡ τρεαβα.

Ἀν ἐλέρ.

φοἸλυμ; ρεοἰαιἸεαέτ.

Ἀνμῆρῶτε.

Cluicῖ.

Coρῃαῶοῖ—"Cό . . . le . . ."

"Μαρ ἀῖοναρτ ἀν . . ."

(cp. "Seanfoeail na Muimneac" leir "An Seabac.")

5. ΔΗ ΤΑΛΑΨΗ.

Σαοῦρῦ ἢα ταλαΨἡνα. Ἠα βάρηη.

Ράηηεαἡνα (ἡε ἡηανύ ἡη ἡέαρρῡῡἡ ὅ ὅηαέ); ἡη
έυηο ὅεη ταλαΨ ἡαῦ ραοῦρῡηῡῡε ἡ ἡη έυηο ἡ
ἡῡη ἡαῡεα' έυῡεα ἡη (ἡη έυηο ἡε ἡ-ἡῡἡἡ
ῡὅαῡἡεαῡεα) ἡ ἡβηἡἡ ἡ 1929, ἡ βηἡἡ ἡεἡἡ
εἡε. Ἠἡ' ῡῡὅ εῡ ῡῡῡ ῡὅηηεαὅ ῡἡῡε ὅ ὅὅ
ῡἡηεαὅ ἡη ἡέαρρῡῡἡ, τεαρβἡἡ ἡη ῡὅηηε ἡε
ἡἡε βῡῡῡε.

ῡὅαῡἡεαῡε.

ἡη ῡῡὅ.

ἡὅἡῡε.

ῡἡῡῡ, έῡἡἡἡἡ.

ῡὅβηἡεῡεαῡε.

ἡἡῡἡἡεαῡε: βἡὅἡἡ: ῡἡἡἡ: ὅὅβἡἡ ἡῡἡ.

ἡἡἡἡὅῡε ῡἡἡἡἡἡ ῡἡἡἡἡῡῡε ἡ ἡη ἡἡἡ ἡ ἡβἡὅηη
ῡἡὅ ἡε ῡἡἡ, ἡἡἡ ῡὅἡἡἡἡ:—ἡη βῡὅὅ.

έἡἡἡἡῡ.

ῡἡἡἡἡἡἡ; ἡη ἡἡἡ ἡ ἡβἡὅηη ῡἡὅ ἡε ῡἡἡ.

ῡεἡἡ-ἡἡἡἡῡἡἡἡἡἡἡἡἡἡ ἡ ἡβἡἡἡἡῡἡ ἡῡἡὅ ἡῡἡἡ
ῡὅῡ, ἡὅ ἡ ἡῡἡἡ ἡἡἡἡἡ ὅῡἡἡ—ἡ.ῡ.

ῡἡῡῡε:

Ἠα ἡ-ἡἡἡἡἡἡἡἡ ἡἡἡ ἡἡ ῡἡὅ έυὅ ὅε. ἡέαρὅ
ἡἡ ἡ ὅέἡἡἡἡ ἡὅ?

6. ἡῡῡἡἡ ἡἡῡἡὅ.

7. ἡῡἡὅῡεαῡε.

8. ῡἡῡῡὅῡἡ ἡ ἡ ἡεἡἡὅ.

ῡἡἡἡἡ, ἡὅ ῡἡῡῡὅῡἡ ἡ ἡἡἡἡῡ ἡε:—

ἡῡἡἡ ῡἡῡῡε,

ἡὅῡῡἡἡἡὅ ἡἡἡ,

ἡἡῡὅ.

ῡἡῡῡε.

Cleamnar.

pópað.

bár.

Διημήροτε.

ϑιαννοαί.

λαεεαντα νό ρεαρούη άηιτε 'ρα μβλιαη.

Δη άιμρη.

9. ΞΗΔΑΔΑ ΣΟΚΡΑΙΘΕ.

'Έυτε πόρη.

10. ΔΙΗΜΝΕΑΔΑ ΒΑΙΣΘΙΞΕ.

Ξο η-άηιτε άιημνεάα ηαέ ζελοητεαη ι ηζαέ άιη
'ρα υτίη.

Λιορη, άη ελάη-λεαθαη ηα μβάηρηε.

Δη έαοι α ρυαηιμζτεαη ηα η-άιημνεάα 'ραν βραηάηρηε

II. ΘΕΑΝΤΪΙΣ.

Α. Θεαντήη ατά 'ρα βραηάηρηε ραοι λάεαη:—

(α). Μοηαρηαη—μυηηεοίρηεάετ.

(β). Θεαντήη ηιξε. Ηα τέαημαί α βαιηεαηηη λεό.

Ελιαθ, εηρηόζ ηηλ.

Αηάη ερηιτέηεάεταη.

Αηάη εοηρηε.

Εάεα ραααί.

Εάεα βαεητί. Δη ηθέαηταη άηοηη έ έό ρίοηρηυόε
ά'η θέαηταοι ραθό έ?

Λεητε, ραρόηο, ζηοηι, βραέάη ηηλ., ρτυαβαθτ (α
θέαηταη άη μηη βυιόε).

β. Θεαντήη ηαέ βρηυη άηη άηοηη, αέ α βρηυη εμηηηε
ορηεαβ.

Linéadaic: [c.f. "Seartbaite," Imt. III. 1929].

Fár an lin.

Sníom.

Figeadóiréad.

Dátú.

Cé an fáic ar táinig an bpoit muar oréab? (Cé an fáic a caillead an céaró i n-oidiú a céite?)

Iarrmaí atá le peiceáil fóir.

Uir-linéadaic (uir-dáimna éadaiú).

Sean-linéadaic.

Siorcail 7hl. (uir-líri).

Túirní.

Olan (ceirceanna den fóirt céadna).

Cánaic bán (no ceanabán).

Poitín.

Bpoit nó trillreáin le h-áiré póluir.

Cé an éad a déantaí ío? (Mar fompla:

"Dáimúir na bpoit' 7 luigúir ío—luigúir .i. dáimúir an croiceann úlar," "bpoit dáim 7 é tumca 'ra mbeala 7 fáic 'ra úcám," "bpoit dáim 7 é clúduigíte le úeir.")

An ndéantar fóir ío le h-áiré lae Cinn an Dá Lá Déas?

Cloic teimead. Cé an uair ar báinead úráio i dtórad ar cipínú póluir?

Céaró a bí ann foimhe rin le póluir úfáil?

Úallaoiréad.

(c.f. "The Hidden Ireland," Cail. a II., "The Big House," pp. 38-45).

Cé an uair táinig tae i n-úráio i dtórad?

Arán.

Mar fompla: arán reasail.

An fóir nac mbíonn ré ann ó áimúir an bpoit-
faoúail?

Spunóga áomair, nó a leitéir.

Monarcam a bí ann ac nac bfuil ann anoir, mar
fompla:—

Tionnúir (bfuil rian an tdeantúir ar ainmneadaib
áiteann, “poll a’ leatair,” 7rl.?)

Oríosaó (ringlail 7 dúblail).

Tobac.

XIII. Sean-dálai-geáct.

I. IARSMÁI NA PÁZÁNTACTA.

ḡallán.

Ántocán, nó leacraicái ántocán (dolmení).

Uirlíri cogair 7 iarрмаí eile a fuaraó faoi'n tcalam.
Cá fuaraó iad? Cá bfuil rian anoir?

Sean-dúnta. Déan an uorta éo h-ionlán 7 ir
féidir 7 cearbáin fuideam na ndún ar léarráil
áitiúil.

Ainmneada na ndún.

An bfuil uain talamna faoi? Cé an cruic
atá uiréi?

Sgeálta faoi'n dún.

2. IARSMÁI CRÍOSDAMLA.

(a). Fótrac teampall.

Stíl foirginte.

Tomair.

Ceann-cruic.

An fórt cloicé atá ann.

Déal-oirdear fuoi n-a bunú nó rgeálta eile faoi.

(b). Ροιλιγι.

a. An τ-ainm faoi láthair.

Na fuirmeará ir rine den ainm.

Uξθαράρ: ρερίβιννί.

béal-οιθεαρ.

b. Surθεαίν.

Ώφuit ré ταοβ te teampall? nó te ποτραέ
teampuill?

An fíor nac θφuiξτεαρ uaiξeanna von ταοβ ó
tuaró ná von ταοβ τοιρ θφοτραέ an team-
puill? Má 'ρεαó, cé an fáτ?

c. Dúnú.

An dáta a bunuixeao é.

Uξθαράρ: ρερίβιννί.

béal-οιθεαρ.

Cé an fáτ ar bunuixeao é?

d. Cé leir é?

Cérb leir é nuair bunuixeao?

Má bí aérú ann maidir leir rin, cé an τ-am a
rinnearó an τ-aérú?

e. Sluocta a θφuil uaiξ acab ann.

f. Saξairτ nó θαρβuiξ atá curta ann.

ξ. Uaiξeanna innpéreamla eite.

h. Innpeρίβιννί.

Νά dátaί. Tuξταρ cóip ve na h-innpeρίβιννib
poim bliam a 1850, 7 ó'lon innpeρίβinn innpéir-
iúil eite.

An teanξa: ξαeóilξε, θέαpta, nó λαιθεαν?

Na λιτρεαά:

Λιτρεαάί ρολαραέ' nó λιτρεαάί τολλτα?

Λιτρεαάί ξαeθεαλαά, λιτρεαά ξοταάά nó
λιτρεαάί na h-αιθθεόcainte?

i. Na teaaá.

An θφuil teaca a rinnearó faoi'n otuaié ann?

Cé an epot atá opeab?

An bhfuil crioireanna áomair ann? Cé an ciot
atá ortab?

Leacáta inrpéiriúla eile.

1. Sean-rḡéalta, rḡéalta faoi taidhbriú.

(c). Tobraáca Naomta.

Cé tó a bhfuil ré báirtoigte?

Cé an édoi ar oilla ré ar tóúr.

An 'ran iomar a rinne na daoine atá an t-uirce?

An bhfuil clár nó cabair ar an iomar?

An bhfuil uirce ann nó an bhfuil ré fala'?

Cé an míorbuilt atá ann? (m.í. rúití, rearḡacá).

Sḡéalta faoi.

Pastrúin.

ḡnára. An bháḡtar don tóear aḡ a' tóbar?

Cé an róirt tóirce a fáḡtar aḡ a' tóbar?

An tóircear uirce ar?

(t). Áiteáca rtaimeámla le linn na Crioirtóirdeáca.

An bhfuil áiteáca i bháirceannaib i n-a léigti áirreann
faóó?

"Cnocán an Áirinn," nó

Carraigeáca Áirinn?

Báirceanna caáca.

Rálar a' ríog: Ó Ceallais, Ó Maóadám, Mac
Uallacám.

Cairleáin:

Cé an uair a bhunúigeadó?

Cérb leir iad an t-am rin 7 i n-a tóidó rin?

Ceanna báirce (áiteáca a mbéadó cruinnú ríorruide
ionnta).

Sean-iubair.

Sean-bóirce.

Iarrmaí—rean-báir, éadais, áirḡio ḡrl. a fuaraó
faoi'n tóalám. Cáir fuaraó iad? Cá bhfuil
riad anoir?

3. ΔΙΗΜΝΕΑΔΑ ΔΙΤΕΔΗΗ.

Βαίτε—(βαίτε φερμαίν).

Ranna na mbáite.

Ράιρεαंना (ξο η-άιριτε διημνεάδα να βράιηε, ό'ρ
μυο é ναέ υφαιγτεαρ ιαο όη Donnabánac),
βóιτρε, βóιτρίνι, cnuic, coillte, πορταιξ, ούηη,
ρρυτάν, ηη.

Λιτρεάδα αν Donnabánaiξ ιη bun leiη peo. Βα
έαρτ να η-διημνεάδα το μαρκαίλ (τε υιη-
νεάδαίθ) αρ λέαρρξάιλ άιτιύιλ ó οηλαέ.

Βα έαρτ αν οβαη α ροιηητ οε ρέηη υξοαρ άιριτε,
cuη η ζαár οαέ, μιανάέ να ταλμην ηη. Δξ
peo ρίοη cuo οε να τέαρμαί, φά ζαέ ροιηη, α
ξειβτεαρ η η-διημνεάδαίθ. Τάιμίο φαοι έομαοιη
Δξ Míceál ó Conaill, O.S. (Όύη Όοιγρε) μαρ
ξεαλλ αρ αν λιορτα peo α έαβαηητ ούηηη.

ΟΔΤ :	ΡΟΙΗΗΤ ΝΑ ΤΑΛΜΗΗ :	ΕΡΑΙΗΗΤΕ :
Όρεα.	Ράιηε, Κοηη.	Όοιηε, λυδαρ.
Βάν.	Cluan, Cúl.	Coill, Eiréan.
Ριαέ (μιαβαέ).	Roinn, Duáite.	Múine, Cuileann.
Όυβ.	Réir, Címín.	Φιοδ, Καοηέανη.
Όονη.	Ζοηη, Leaé.	Σλατ, Φραοέάν.
Ρυαδ.	Ζαρρδα.	Όρορνα, Διηηε.
Λιαέ.	Μαξ.	Φεαδα, Υβαλλ.
Όδαρ.	Μαέαιηε.	Σαίλεαέ.
Ζλαρ.	Έεαέμαμα.	Όαιη.
Όορέα.	Δέαδ.	Ερμην.

μΙΑΝΔΕ ΝΑ ΤΑΛΜΑΝ :	ΔΙΗΜΗΡΟΤΕ :	ΥΙΣΣΕ :
Μόιν, Όρ.	Μυρ, Σιοννάε.	Υίρζε, Ρολλ.
Δοι, Διρζεαδ.	Βό, Όρ.	Λοέ, Εαρ.
Ζαινεαμ, Υμά.	Καπαλλ, Ζηοιό.	Τορλοέ, Ινβεαρ.
Μυινς, Κορραέ.	Μίοι, Κορρ.	Αβαιιν, Τοβαρ.
Ριαρς, Κρεϊς.	Κομίν, Είλιτ.	Λινν.
Ρυαϊότεαέ.	Κύ, Ζαβαρ.	Σπυτ.
Κλοέ, Καρραϊς.	Όροε.	Σπυτάν.
Λεαε.	Κατ.	Σπύιλλ.
Λεαα.	Ριαδ.	Σπυιτίλ.
Λεϊε.	Όαμ.	Κυαρ.
CRUIC ΝΑ ΤΑΛΜΑΝ :	ΑΝ ΕΑΓΛΑΙΣ :	ΔΙΤ ΚΟΜΝΥΙΟΤΕ :
Ειρζιρ, Υέτ, Ζεααν.	Εαγλαϊρ, Τεαρμονν.	Βοτ, Βαϊλε.
Ιομαϊρε, Μυλλάε,	Κιλλ, Σοϊρζέαλ.	Τεαέ (τις), Καταϊρ.
Ζρεαλλιάε, Βεϊνν,	Τεαμπαλλ, Λεαε.	Ράλάρ, Σγοιλ.
Βαρρ, Ζοβ, Άρϑ	Ροιλις, Εαρρος.	Όύν, Λιορ.
Ρορ, Όυν, Λεαρς, Λος.	Λεαέτ, Σαζαρτ.	Όαιινγεαν.
Ζυατα, Λάρ, Μαοι.	Τυαϊμ, Μανάε.	Καιρλεάν.
Όρμυμ, Τυαρ, Ιονζα.	Μαινιρτιρ, Όραταϊρ.	Όράα.
Τυλαέ, Σάλ, Καοι.	Καιρεαλ.	Άρμυρ.
Κνοε, Κορ, Λεατάν.		
Συιαδ, Τόν, Κρμυνν.		

ΣΕΑΝ-ΛΕΑΡΣΖΑΙΛΤΕ 7 ΣΚΡΙΒΙΝΝΙ ΔΙΤΙΥΛΑ.

Λε η-αζαϊδ αιινμ αιτ 7 αιρδεαηα αιειοντα αν παραιρτε, βεαδ τάβαετ ι ρεαν-λεαρρζαϊλτε αιτεαμια, ζο η-αιρτε λεαρρζαϊλτε ερτατ 7 νοταϊ λαϊμρζρι-βιννε. Μα τα α λεϊτερο ι ρεϊλβ ειννε, βα μαϊε νοτα ρυτα 7 ραοι'η εολαρ ατα λε ραϊλ αρτα το ευρ ιρτεαε.

Τα αν μυδ σεασηα λε ρα ραοι ζιοταϊβ αρ ραϊρεαρταϊβ νο ιρρλεαδμια α βρμϊλ εολαρ αιτιυιλ ιονητα, 7 ραοι ρεαν-υδαεταϊβ νο καϊρτ ειτε οεν ρορτ ριη.

4. SLOINNTE.

(a). Δτά ανν φαοι λάταιρ.

(b). Δ βι ανν ι η-αλλότ.

Λιορταί αρ ελάρ-λεαβραϊβ αν παράιρτε.

Δη έαοι α φυαιμιζτέαρ ηα ρλοινντε 'ρα βραράιρτε.

Δη ηβίονη τά φυιρμ αρ ρλοιννε (η.ρ. Mac Cormaic η Cormican) ηό τά ρλοιννε αρ αν ορεαη εέατση (η.ρ. Brooks η Srahan, Melvin η Bleithín, Ceóras η Birmingham).

ηα ρλοινντε ιρ κοιτέιαητα 'ρα βραράιρτε.

5. ΔΙΗΜΝΕΑΔΑ ΡΛΑΝΝΤΑ Η ΔΙΗΜΙΟΕ.

Διημνεαδα ρλανητα; λειζεαρηαηα α βαιηεαρ λεό,
η βéal-οιθεαρ εηε α βαιηεαρ λεό.

Διημνεαδα διημιοε, η βéal-οιθεαρ α βαιηεαρ λεό.
Διημνεαδα οίλρε αρ διημιοετε τιζε.

6. ΣΕΑΗ-ΡΙΟΗΘΙΣ.

v.g. Stocks.

XIV. ΔΗ ΣΤΑΙΗ ΦΑΟΙ ΜΑΗ ΚΑΙΗΗΙΖΤΕΑΗ
ΑΙΡΕΙ

'ρα βραράιρτε. Βαηλλέο η βéal-οιθεαρ.

I. ΚΟΖΑΘ ΗΑ ΗΘΕΑΔΗΑΘ.

2. ΔΗ ΟΡΟΔ-ΣΑΟΖΑΙ

ηό ζορτανη' εηε.

Κέ αν τ-υζοαρ α βι λειρ?

Σζεαηα η βéal-οιθεαρ φαοι.

Souperism. Δη έ αρ αν ορεαη α ιοηρόκαθ λεό
εηζαοίρ soupers ορτα?

3. COΣΑΘ̄ ΝΑ ΤΑΛΜΑΝ:

Cup ar áit.

Cumaimn faoi rún 'ran iðað 7 'ra iðað doir.
 Duacailli Dána (1760 sq).

Terry Alts.

Connrad̄ na talmán.

Ár linn féin.

4. ΠΛΑΝΗΘΔΙΛ.

Teac̄t na Normánac̄.

Léirf̄s̄m̄ior Éilire.

Léirf̄s̄m̄ior Éromuil.

Léirf̄s̄m̄ior Eac̄ōroma.

5. SEIL̄Θ̄ ΝΑ ΤΑΛΜΑΝ.

Cé an τ-ainm a bí i n-állōd ar an dúit̄ce i n-a b̄ruil
 an paráirte? [an "tuac̄" nó rean-rtac̄ i n-a
 b̄ruil an paráirte ruic̄te.]

Cé an teaḡlac̄ a bí 'gá miaḡlú? (a). Rom̄ Zabáitar
 Sall. (b). Tar éir Zabáituir Sall.

Céar̄o a tárla d̄oib̄ i n-a d̄iair̄o rin?

6. ΡΟΙΛΙΤΙΟC̄Τ.

Luēt leanaíma Rioḡ Séamur 'ran iðað doir.

Na héireannais̄ doncuiḡte 7 bliam a 1798.

An iðað doir.

Dom̄nall ó Conaill.

Na héireannais̄ Óḡa.

Na f̄inḡimí.

Luēt an páirliméio.

Ár linn féin.

**XV. Seóð-coímarcáí a baineann le ainmhir na
bpréin-úilízte.**

(Feic tuar XIII. 2. c.)

Áiteada i bfralac nó áiteada tairce a mbíod earbuig
i n-a scoinnuidé nó ar a dtéicead ionntab?

XVI. Foémac teac mialta.

- I. Priciúirí uíod acá i gclo.
2. Cé an áit a bfuil an foémac?
3. Cé an uair a bhunúigead é?
4. Cé an t-ord nó céard iad na h-uird a bí ann?
5. Tairnáí, nó daome eile, a bhonn talamh nó eile ar.
6. Stair gheimhálta.
7. An maib rsoil ann?
8. An ndearnaó obair caréannaéta ann (m.f. teac
doiúeéta)?
9. Obair mairín.
10. Obair paráirce.
- II. An foémac acá fágtá anoir.
  - (a). Tomair.
  - (b). Ceann-treó. An fórt cloíde.
  - (c). Plean garb.
  - (d). Sman-dealba má'r féidir.
  - (e). Scil nó rtilí foirginte.
  - (f). An t-am le n-a baineann na foirgintí.
  - (g). Inneceibinní.
  - (h). Cé leir é? Stát or coímar an úilí.

XVII. **Θαοινε clumáite**

α μάιρ 'ρα bparáirte.

Clíá oréa.

(1). 1 n-Éirinn.

(2). Έαρ lear.

Earbuiz.

Sazairt.

Szmoobhóihí. Fíí.

Ταοιριζ, 7πλ.

leabha a rzríobad 'ra bparáirte (mar rompra,
Dún 'Óoizre).

Annála.

XVIII. **Coitíneactáí i dtíoméaió eite.**XIX. **leabha an pháiríte.**

1. Cé an fáid a téidεανν na clár-leabha riar?
2. Céarτ id na beairnai atá ionntab?
3. Cáirtí eite.
4. Sean-litreada.

XX. **Trorζán na dTeampall.**

1. Cailíri atá, nó a bí, i reitb an pháiríte. Cur ríor orétab. Tomair. Cé bponn id? Innpesíðinní.
2. Soitiz naoméa eite.
3. Croireanna.
4. Aitóihí 7 Cloca Aitóihí.

5. Sean-cloca ailtóir; bfuil áit le h-azairó tairé ionntab?
  6. Íomáigeanna.
  7. Peictiúirí [feic XXIII].
  8. Cloca.
  9. Culta Aifinn.
- Ḃaoi na neitib rin so léir:—
 Cé rinne iad? Cé an t-am?
 Cé'n t-ádhair atá ionntab? (cloca, ádhair, 7rl.)
 Stíl.
- An cor atá ortab Ḃaoi láthair. (Má táir millte, céair a mill iad?)
- Széalta fúca.

XXI. Uirnaizte áiteamla

1. Uirnaizte teaglaize 7 teinnteam (uirnaizte réaruir nó eile).
2. Cleacóair cráibteaca, m.Ḃ. Deannú na ríolta 1 scill Ricill. Néite a bainear leó.
3. Fínnrshéalta cráibteaca.
4. Leabha cráibteaca, a mbaintí úráir arca 1 n-ailóo [m.Ḃ. Tás Szeeelac? Seanamóirí an 'Ora. Uí Szeeelac?]

XXII. Tuairis ar an móir-áiream

Ó am so h-am.

XXIII. peictiúirí

Ḃaizte 7 peictiúirí Ḃoime a bfuil bainc acab leir an bhráirte 7 atá ar fáil fór.

